

Warszawa, 13 lutego 2017 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

(druk nr 415)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem nowelizacji jest usprawnienie procedury wymiany informacji pomiędzy ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, będącym dysponentem Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, a sądami rejestrowymi. Ustawa rozszerza również katalog źródeł przychodów Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego. Ponadto ustawa doprecyzowuje zasady składania sprawozdań przez organizacje pożytku publicznego, które utraciły ten status w okresie sprawozdawczym oraz racjonalizuje zasady tworzenia przez ministra wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok podatkowy.

W następstwie noweli właściwy sąd rejestrowy będzie informował ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, po uprawomocnieniu się postanowienia w przedmiocie utraty statusu organizacji pożytku publicznego, o datach doręczenia oraz uprawomocnienia się tego postanowienia (dotychczas sąd rejestrowy informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego niezwłocznie po wydaniu postanowienia). Zmiana ta, na podstawie art. 2, będzie miała zastosowanie również do postanowień wydanych przed wejściem w życie ustawy, o których właściwy sąd rejestrowy nie poinformował ministra.

Na mocy ustawy przychodem Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego będą również odsetki od środków przekazanych w zarządzanie na podstawie art. 78d ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (w myśl tego przepisu dysponenci państwowych funduszy celowych przekazują wolne środki Ministrowi Finansów w zarządzanie, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu).

Ustawa liberalizuje obowiązujące zasady uwzględniania organizacji pożytku publicznego w wykazie organizacji uprawnionych do otrzymania 1% podatku. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego będzie uwzględniał w tym wykazie także organizację pożytku publicznego, która wykaże, że niezamieszczenie na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego i rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności, w terminie ustawowym, nastąpiło bez winy organizacji albo z przyczyn od niej niezależnych.

Ustawodawca dodaje także regulację, w myśl której organizacje pożytku publicznego, które utraciły status organizacji pożytku publicznego, będą miały obowiązek zamieszczenia swoich sprawozdań po raz ostatni za rok obrotowy, w którym nastąpiła utrata tego statusu. Zmiana ta w świetle art. 3 noweli, będzie miała zastosowanie do podmiotów, które utraciły status organizacji pożytku publicznego po dniu wejścia w życie opiniowanej ustawy.

Zmiana art. 23 ust. 6b sprowadza się do doprecyzowania, że przepis ten odnosi się do dnia 30 listopada roku następującego po roku **obrotowym** (dotychczas roku bez dookreślenia), za który składane jest sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia. Skrócenie *vacatio legis* jest – w ocenie Rządu – uzasadnione koniecznością wejścia w życie nowych rozwiązań, przede wszystkim dotyczących tworzenia przez ministra wykazu organizacji uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, w możliwie najszybszym terminie.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 35. posiedzeniu w dniu 10 lutego 2017 r. Projekt ustawy był przedłożeniem rządowym (druk sejmowy nr 1180). Marszałek Sejmu skierował projekt do sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Komisja po przeprowadzeniu I czytania i rozpatrzeniu projektu na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2017 r. wniosła o uchwaleniu projektu w brzmieniu z przedłożenia. W trakcie II czytania zgłoszono jedną poprawkę. Nie uzyskała ona poparcia Sejmu.

Krajowa Rada Sądownictwa w swojej opinii do projektu opiniowanej ustawy wskazuje, że zgodnie z brzmieniem art. 694⁵ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, postanowienie

dotyczące wykreślenia podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego jest skuteczne i wykonalne z chwilą jego uprawomocnienia. W ocenie Rady nie jest „zasadne nakładanie na sąd rejestrowy obowiązku informowania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o dacie doręczenia postanowienia, gdyż zdarzenie to co do zasady nie prowadzi do zmiany danych zawartych w Krajowym Rejestrze Sądowym i jest jedynie jedną z szeregu informacji umożliwiających sądowi rejestrowemu stwierdzenie prawomocności wydanego postanowienia”.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zasadniczych zastrzeżeń legislacyjnych. Niemniej, nawiązując do uwagi Krajowej Rady Sądownictwa, warto zastanowić się, czy zasadne jest, aby znowelizowany art. 22 ust. 6 nakładał na właściwy sąd rejestrowy obowiązek informowania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o dacie doręczenia postanowienia w przedmiocie utraty statusu organizacji pożytku publicznego. Prawidłowe doręczenie postanowienia jest jednym z warunków jego uprawomocnienia. W następstwie doręczenia nie następuje jednak skutek prawny w postaci wykreślenia określonych informacji z Krajowego Rejestru Sądowego. Skutek taki nastąpi dopiero z dniem uprawomocnienia się postanowienia i – co oczywiste – informacja o tym fakcie ma istotne znaczenie dla ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W uzasadnieniu projektu ustawy nie wskazano, jakie znaczenie dla ministra ma informacja o dacie doręczenia postanowienia. Zapewne nie chodzi o to, by weryfikować spełnienie przesłanek uprawomocnienia postanowienia. W przypadku uznania, iż wystarczająca z punktu widzenia realizacji celu ustawy jest informacja o dacie uprawomocnienia postanowienia, należałoby przyjąć pierwszą z zaproponowanych niżej poprawek. Należy również zwrócić uwagę na brak precyzji znowelizowanego art. 22 ust. 6. Przepis ten nakłada na właściwy sąd rejestrowy obowiązek przekazania ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego informacji o **dacie** doręczenia i uprawomocnienia się postanowienia, sugerując, że doręczenie postanowienia i jego uprawomocnienie nastąpi w jednej dacie. W przypadku uznania, że zgodne z wolą ustawodawcy jest informowanie przez sąd o dacie doręczenia postanowienia, mając na względzie należyłą precyzję języka prawnego, należałoby dokonać korekty redakcyjnej przepisu i mówić w nim o **datach** doręczenia i uprawomocnienia się postanowienia.

Propozycja alternatywnych poprawek:

w art. 1 w pkt 1, w ust. 6 skreśla się wyrazy „doręczenia i”;

albo

w art. 1 w pkt 1, w ust. 6 wyraz „datę” zastępuje się wyrazem „datach”.

Jakub Zabielski

Główny legislator